KINNITATUD

Kaitseväe Akadeemia nõukogu
19.10.2026 otsusega nr 4.1

Kaitseväe Akadeemia ülema
[Dokumendi reg.kpv] käskkirjaga
nr [Dokumendi reg.nr]

KAITSEVÄE AKADEEMIA

TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUSE KORD

1. ÜLDSÄTTED 3
2. TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUSE JUHTIMINE 3
3. TEADUS- JA ARENDUSPROJEKTID 3
3.1. Teadus- ja arendusprojekti algatamine 4
3.2. Teadus- ja arendusprojektide kommunikatsioon 4
3.3. Projektide seire, hindamine ja järelevalve 5
3.4. Projektide muutmine, pikendamine ja lõpetamine 6
4. TEADMUSSIIRE JA TULEMUSTE RAKENDAMINE 8
5. TEADUSÜRITUSED 10
5.1. Teadusürituste planeerimine 10
5.2. Teadusürituste korraldamine 10
6. TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUSE RAHASTAMINE 10
6.1. Kaitseministeeriumi valitsemisala välised rahastusmeetmed 11
6.2. Kaitseväe eelarve ja Kaitseministeeriumi lisarahastuse planeerimine 11
6.3. Aruandlus 11
7. TEADUSE JA ÕPPETEGEVUSE LÕIMING 11
8. TEADUSEETIKA, ISIKUANDMETE KAITSE, INTELLEKTUAALOMAND JA TEADUSJULGEOLEK 13
8.1. Teaduseetika 13
8.2. Isikuandmete kaitse 14
8.3. Intellektuaalomand 14
8.4. Teadusjulgeolek 14

9. LISAD
Lisa 1 Mõisted ja lühendid
Lisa 2 KVA TAT planeerimise, elluviimise ja hindamise protsessi kujustus
Lisa 3 Teaduse aastaring: planeerimine, aruandlus, traditsioonilised üritused
Lisa 4 TAT strateegia rakendus-lisa: (allüksuse) TAT sisehindamine ja teekaart 2026–2035
Lisa 5 Teadus- ja arendusprojektide ideest tulemini protsessiskeem
Lisa 6 Teadus- ja arendusprojekti vorm
Lisa 7 Teadus- ja arendusprojektide hindamise juhised
Lisa 8 Teadus- ja arendusprojekti ülema otsustuskoosolekul esitamise vorm (slaidi ülesehitus)
Lisa 9 Teadus- ja arendusprojekti vahe- ning lõpparuande sisupunktid
Lisa 10 KVA teadus- ja arendusprojektide eelarve planeerimise tööriist
Lisa 11 KVA teadus- ja arendusprojekti teadusjulgeoleku eelhindamine

1. ÜLDSÄTTED

Kaitseväe Akadeemia (KVA) teadus- ja arendustegevuse kord annab suunised KVA allüksuste teadus- ja arendustegevuseks ning sätestab teadus- ja arendustegevuse planeerimise, elluviimise ja hindamise põhimõtted. See on loodud järgimiseks igale õppe-kasvatustöö ja/või teadustööga tegelevale teenistujale, kuivõrd KVA teadus- ja arendustegevuse strateegia järgi on teadus ja õpe ning teadlase ja õppejõu rollid KVA-s lõimitud.

KVA allüksuste teadus- ja arendustegevuse roll ja vastutus on täpsemalt sätestatud iga allüksuse põhimääruses. KVA teadus- ja arendustegevuse korra rakendamise ning ajakohasuse eest vastutab teadus- ja arendusprorektor. Teadus- ja arendustegevuse korra kinnitab KVA nõukogu. Lisad (projektide, taotluste blanketid, hindamisjuhised jms) kinnitatakse teadus- ja arendusprorektori käskkirjaga.

Dokument tugineb riigikaitse arengukava (RKAK), Kaitseministeeriumi valitsemisala teadus- ja arendustegevuse poliitika suunistele, Sõjalise riigikaitse ja heidutuse programmile 2026–2029, KVA ja selle allüksuste põhimäärustele ning KVA teadus- ja arendustegevuse strateegiale. Dokumendi koostamisel on lähtutud riiklikest teadus- ja arendustegevuse suunisdokumentidest (Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035 ning teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seadus) ja heast teadustavast. Mõistete selgitus on lisas 1.

Siinse dokumendi kohta saab küsimusi ja ettepanekuid esitada e-posti aadressil kva.teadus@mil.ee. Teadus- ja arendustegevuse töögrupp vaatab ettepanekud vähemalt kord aastas üle ja teeb vajadusel muudatusettepanekuid. Dokumendi eest vastutab teadus- ja arendusprorektor.

2. TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUSE JUHTIMINE

KVA teadus- ja arendustegevust juhitakse pideva ja süsteemse tegevuste tsüklina, mis hõlmab tegevuste planeerimist, elluviimist, tulemuste hindamist ja rakendamist. Juhtimist koordineerib teadus- ja arendusprorektor, keda toetab valdkonna küsimustes teadus- ja arendustegevuse töögrupp.

Planeerimisel lähtutakse Kaitseväe juhtkonna suunistest, strateegilistest dokumentidest ning allüksuse vastutusalast, eelmiste perioodide tulemustest ja õpituvastustest. Kavandatud tegevused viiakse ellu perioodi- ja/või aastakäsu ning allüksuste ülesannete planeeringu alusel. Tegevuste elluviimist ja tulemusi seiratakse regulaarselt. Tulemuslikkust hinnatakse allüksuste sisehindamise ning teadus- ja arendustegevuse strateegias sätestatud hindamise käigus. Hinnangute koondi põhjal tehakse muudatusettepanekud või antakse uue planeerimise sisendid.

Teadus- ja arendustegevuse planeerimisest, elluviimisest ja seirest saab ülevaate lisas 2. Tegevuste tavapärast aega kajastab teaduse aastaring lisas 3. Allüksuste sisehindamise juhis ja pika perioodi teekaartide juhis on esitatud lisas 4.

3. TEADUS- JA ARENDUSPROJEKTID

Teadus- ja arendusprojektina mõistetakse tegevust, mis vastab siinse korra lisas 1 toodud teadus- ja arendusprojekti määratlusele ning mille elluviimine eeldab KVA ressursside kasutamist, institutsionaalset kooskõlastamist, KVA nimel kohustuste võtmist või projekti tulemuste käsitamist KVA teadus- ja arendustegevuse tulemina.

Uurimisvajadusest tulemini jõudmise tavapärast protsessi kirjeldab skeem lisas 5. Erandeid, mis tulenevad lühikesest ajaraamist, välistest osalistest, sealhulgas välistest rahastuse ja aruandluse nõuetest või otsesest kõrgemast käsust (Kaitseväe peastaap, Kaitseväe juhataja), käsitletakse juhtumipõhiselt, kooskõlastades protsessi teadus- ja arendusprorektoriga.

KVA-s elluviidavad teadus- ja arendusprojektid peavad olema kooskõlas KVA teadus- ja arendustegevuse strateegias sätestatuga ning vormistatud lisas 6 esitatud vormi alusel.
Üldjuhul viiakse teadus- ja arendusprojekte ellu uurimisrühmades. Uurimisrühmade moodustamisel lähtutakse projekti eesmärkidest, vajalikust pädevusest ja isikute teaduslikust või erialasest panusest. Õiglase kohtlemise, uurijate järelkasvu ning interdistsiplinaarsuse edendamise eesmärgil soodustatakse eri teadus- ja erialase tausta, soo, vanuse, karjäärietapi ning teenistus- ja töökogemusega isikute kaasamist.

Põhjendatud juhtudel võib teadus- ja arendusprojekti ellu viia ilma uurimisrühma moodustamata ning projektil võib olla ka ainult üks vastutav täitja. KVA teenistuja võib osaleda ka teise asutuse juhitavas uurimisrühmas. Põhjendatust arutatakse ja hinnatakse teadus- ja arendustegevuse töögrupis ning uurimisrühma moodustamata jätmise otsustab teadus- ja arendusprorektor.

3.1. Teadus- ja arendusprojekti algatamine

3.1.1. Uurimisvajadus võib välja kasvada Kaitseväe ja KVA suunis- või normdokumentidest (nt RKAK, Kaitseministeeriumi valitsemisala arengukava (KMAK), Kaitseväe teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia, KVA teadus- ja arendustegevuse strateegia), KVA allüksuste teadus- ja arendustegevuse sisehindamisest ning teekaartidest, samuti varasematest uuringutest või rahastusmeetmetes sätestatud põhiteemadest. Korraldatakse ka uurimisprobleemide ja -teemade korjet Kaitseväe üksustelt.

3.1.2. KVA-välise uuringu vajaduse ja teemakorje puhul teeb teadus- ja arendustegevuse töögrupp eelanalüüsi, tuvastades prioriteetsed teemad, teaduseetika, andmekaitse, teabekaitse või muu teadusjulgeoleku lisahindamisvajaduse, vastutava allüksuse, ressursside võimalikkuse jm. Vajadusel täpsustatakse uurimisvajadust probleemi omanikuga.

3.1.3. Uurimisidee autor või uurimisrühm esitab projekti ettepaneku, mis seostub akadeemia nõukogu heaks kiidetud prioriteetsete uurimisteemadega, teadus- ja arendustegevuse töögrupile esmase hinnangu ja tagasiside saamiseks, täites projekti vormil (vt lisa 6) teada olevad ja planeeritavad osad.

3.1.4. Teadus- ja arendustegevuse töögrupilt edasise menetlemise heakskiidu saanud uurimisprobleemi alusel koostab autor teadus- ja arendusprojekti ning esitab selle töögrupile ülevaatamiseks.

3.1.5. Töögrupp lähtub projektide hindamisel hindamisjuhisest (vt lisa 7). Projekti koostaja täiendab vajadusel projekti ja esitab selle uuesti töögrupile.

3.1.6. Heakskiidetud projekt esitatakse KVA ülema otsustuskoosolekule lisas 8 toodud slaidivormingus.

3.1.7. KVA ülema otsustuskoosolekul positiivse otsuse saanud projekt esitatakse kooskõlastamiseks ja KVA ülemale kinnitamiseks dokumendihaldussüsteemis ning seejärel registreeritakse teadus- ja arendusprojektid Eesti Teadusinfosüsteemis (ETIS). ETIS-esse kantakse teadus- ja arendusprojektide andmed õigusaktides ette nähtud ulatuses. ETIS-es jäetakse avalikustamata andmed, kui see on põhjendatud teiste õigusaktidega (nt juurdepääsupiiranguga andmed).

3.2. Teadus- ja arendusprojektide kommunikatsioon

Koordineeritud, selge ja mõjus kommunikatsioon toetab teadus- ja arendustegevuses laiemat teadlikkust tulemuste rakendamise, teadmussiirde ning ühiskondliku mõju saavutamiseks.

3.2.1. Teadus- ja arendusprojektide kommunikatsioonis partnerite ja avalikkusega lähtutakse järgmistest põhimõtetest:
1) kommunikatsioon on KVA ja partnerasutuste vahel koordineeritud;
2) olulised kommunikatsioonitegevused ajastatakse ja kooskõlastatakse;
3) määratud on kommunikatsiooni eest vastutajad ja kõneisikud;
4) sõnumid on ühtsed ja arusaadavad;

5) arvestatakse teadusjulgeoleku, teabejulgeoleku ja intellektuaalomandi kaitse nõudeid.

3.2.2. Avalikkusele või meediale suunatud kommunikatsioon, mis hõlmab muu hulgas intervjuusid, pressiteateid, avalikke kommentaare, sotsiaalmeediapostitusi või muud suhtlust meedia või avalikkusega, kooskõlastatakse enne avaldamist KVA kommunikatsiooni eest vastutava üksusega. Vajaduse korral kaasatakse kooskõlastamisse teadus- ja teabejulgeoleku eest vastutavad üksused või isikud.

3.2.3. Projekti alustamisel määratakse projekti kommunikatsiooni põhimõtted, sealhulgas:
1) projekti eesmärk, vajadus ja peamised avalikkusele mõeldud sõnumid;
2) projekti ja selle tulemuste avalikustamise ulatus;
3) olulisemad avalikkusele tutvustatavad tegevused ja verstapostid;
4) kommunikatsiooni eest vastutavad isikud ja kõneisikud;
5) partnerasutustega kommunikatsiooni koordineerimise põhimõtted.

3.2.4. KVA kommunikatsiooni eest vastutav üksus:
1) koordineerib asutuse suhtlust meediaga;
2) toetab projektiga seotud pressiteadete, uudistekstide ja muu avaliku kommunikatsiooni ettevalmistamist ning avaldamist;
3) koordineerib vajaduse korral partnerasutustega projekti puudutavaid pressiteateid ja muid avalikke meediatekste;
4) nõustab projekti juhti kommunikatsioonitegevuse, sõnumite ja teabekanalite valikul.

3.2.5. KVA määratud teadusprojekti juht:
1) vastutab projekti kommunikatsiooni planeerimise eest;
2) kannab hoolt, et KVA kommunikatsiooni eest vastutaval üksusel on ülevaade projektist, selle eesmärgist, vastutajatest ja olulisematest kommunikatsioonivõimalustest;
3) koordineerib projekti oluliste tegevuste ja etappidega seotud avalikku kommunikatsiooni KVA kommunikatsiooni eest vastutava üksusega;
4) kooskõlastab meediaga suhtluse ja intervjuud KVA kommunikatsiooni eest vastutava üksusega;
5) juhul kui KVA osaleb teise asutuse juhitavas projektis partnerina, teavitab KVA määratud projektijuht KVA kommunikatsiooni eest vastutavat üksust projekti olulisematest avalikest kommunikatsioonitegevustest ning võimaluse korral koordineerib enne avalikustamist KVA-d puudutava teabe.

3.3. Projektide seire, hindamine ja järelevalve

3.3.1. Teadus- ja arendusprojektide seire ning hindamise eesmärk on jälgida projektide elluviimist ja tulemuslikkust, hinnata kavandatud eesmärkide ja tulemuste saavutamist ning tuvastada õigel ajal kõrvalekalded, riskid ja täiendamise või juhtimisotsuste vajadus.

3.3.2. Projektide hindamisel lähtutakse projekti kirjelduses kavandatud eesmärkidest, tulemustest, tegevustest, ajakavast ja eelarvest ning teadus- ja arendustegevuse strateegias sätestatud eesmärkidest ja tulemuslikkuse põhimõtetest.

3.3.3. Kui projekti rahastamisotsusest, lepingust või muudest projekti tingimustest tuleneb muid seire- või aruandlusnõudeid, lähtutakse lisaks nendest.

3.3.4. Teadus- ja arendusprojektide edenemist ja tulemuslikkust seiratakse vähemalt kord poolaastas. Seireülevaade ei asenda projektis ette nähtud vahe- ega lõpparuannet.

3.3.5. Projektijuht esitab teadus- ja arendustegevuse töögrupile projekti seireülevaate (slaididena esitatud näidise leiab SharePointist). See koosneb järgmistest sisupunktidest:

1) projekti nimi;
2) projekti meeskond;
3) eesmärgid;
4) alameesmärkide ja väljundite täitmise seis (sh teadmussiirde ja rakendatavuse heaks astutud sammud ning avalikkuse teavitamine);
5) eelarve (kulu: planeeritud, kulunud; vajadusel selgitav kommentaar);
6) probleemid, riskid, toetus- ja koordineerimisvajadus, ettepanekud muuta projekti;
7) tegevusperioodi peamised tegevused, saavutused, õpikohad;
8) ideed ja ettepanekud jätku-uuringuteks ning tulevase teadus- ja arendustegevuse korraldamiseks.

3.3.6. Teadus- ja arendustegevuse töögrupp hindab seireülevaate põhjal:
1) projekti edenemise vastavust kavandatud tegevustele ja ajakavale;
2) kavandatud eesmärkide ja tulemuste saavutatavust;
3) saavutatud tulemuste vastavust projekti eesmärgile;
4) ressursside kasutamise põhjendatust ja vastavust projekti vajadustele;
5) oluliste riskide ja kõrvalekallete mõju projekti jätkamisele;
6) projekti tulemuste rakendatavust ja teadmussiirde edenemist.

3.3.7. Teadus- ja arendustegevuse töögrupp kujundab projekti seisu kohta hinnangu ning vajaduse korral teeb ettepaneku lisategevusteks või juhtimisotsusteks. Projekti seire ja hindamise tulemusel võib:
1) lugeda projekti edenemise kavakohaseks;
2) teha projektijuhile ettepaneku täiendusteks ja lisategevusteks;
3) nõuda põhjendatud vajadusel lisaseiret või -aruandlust;
4) algatada projekti muutmise (pikendamine, enne määratud tähtaega lõpetamine);
5) teha ettepaneku projektijuhi või projekti meeskonna koosseisu muutmiseks.

3.3.8. Kui projekti tegevused, ajakava või tulemused erinevad märgatavalt kavandatust, esitab projektijuht kõrvalekalde põhjused, hinnangu selle mõju kohta projekti eesmärkide saavutamisele ning kavandatud täiendused ja lisategevused.

3.3.9. Teadus- ja arendustegevuse töögrupp võib projektijuhilt nõuda lisateavet või määrata koostöös teadus- ja arendusprorektoriga tähtaja puuduste kõrvaldamiseks või täiendusteks.

3.3.10. Kui kõrvalekalle mõjutab oluliselt projekti eesmärke, tulemusi, ajakava, eelarvet või projekti jätkamise otstarbekust, algatatakse vajaduse korral projekti muutmine või ennetähtaegne lõpetamine siinses korras sätestatud alusel.

3.3.11. Kui projekti lõpparuande esitamise tähtaega ei ole eraldi määratud, esitatakse lõpparuanne 30 kalendripäeva jooksul pärast projekti lõppemist.

3.3.12. Projektijuht esitab vahe- ja lõpparuanded projektis, rahastamisotsuses, lepingus või muus projekti alusdokumendis määratud vormis, tähtajal ja tingimustel. Kui rahastaja või projekti vastutav partner ei ole määranud projekti vahe- või lõpparuande vormi, esitatakse aruanne siinse korra lisas 9 toodud sisupunktide alusel vabas vormis.

3.3.13. Kaitseministeeriumi valitsemisala välise rahastusega projektide finantsaruandlus esitatakse vahe- või lõpparuande koosseisus või eraldi, lähtudes rahastamisotsuses või lepingus sätestatud nõuetest.

3.3.14. Projektide vahe- ja lõpparuanded ning projekti seire ja hindamise tulemusel tehtud olulised otsused ja nende aluseks olevad dokumendid registreeritakse dokumendihaldussüsteemis. Vajadusel kajastatakse uus projekti lõpukuupäev teadusportaalis.

3.4. Projektide muutmine, pikendamine ja lõpetamine

3.4.1. Projektijuht korraldab projekti elluviimist selle eesmärgi, tulemuste, tegevuste, ajakava ja eelarve piires ning võib nende raames teha projekti igapäevaseks juhtimiseks vajalikke muudatusi tegevuste korralduses.

3.4.2. Projekti olulise muutmise, pikendamise ja ennetähtaegse lõpetamise otsustab rahastust puudutavate muudatuste puhul KVA ülem teadus- ja arendusprorektori ettepanekul ning rahastust mitte puudutavate majasiseste muudatuste puhul teadus- ja arendusprorektor. Oluliseks muudatuseks loetakse eelkõige muudatust, mis mõjutab:
   1) projekti eesmärki või tulemusi;
   2) projekti olulisi tegevusi või nende ulatust;
   3) projekti lõpptähtaega;
   4) projekti eelarvet või muudatusi eelarvekontode vahel;
   5) projekti tulemuste kavandatud kasutamist või rakendamist;
   6) projektijuhti või projekti elluviimiseks vajalikku võtmepädevust;
   7) projektist tulenevaid olulisi kohustusi partnerite, rahastaja või teiste osaliste ees;
   8) projekti teadusjulgeoleku-, teaduseetika-, teabekaitse- või andmekaitseriski. Kui projekti muutmisega muutuvad partnerid, rahastaja, kasutatavad andmed või tehnoloogia, juurdepääsuvajadus, tulemuste kasutamine või avalikustamisviis või muu teadusjulgeolekut mõjutav asjaolu, vaadatakse teadusjulgeoleku riskihinnang üle.

3.4.3. Kui projekti rahastamisotsusest, lepingust või muudest projekti tingimustest tulenevad muudatuste tegemisele lisanõuded, lähtutakse ka nendest.

3.4.4. Kui muudatus eeldab rahastaja, tellija või lepingupartneri nõusolekut või lepingu muutmist, jõustub see pärast nõutud kooskõlastuse või nõusoleku saamist, kui lepingutingimustest ei tulene teisiti.

3.4.5. Projekti muutmise vajaduse võib algatada projektijuht, teadus- ja arendustegevuse töögrupp või muu projekti elluviimise või tulemuste rakendamisega seotud osaline. Muudatusettepaneku koostamise eest vastutab üldjuhul projektijuht.

3.4.6. Projektijuht esitab teadus- ja arendustegevuse töögrupile muudatusettepaneku, milles kirjeldatakse:
   1) muudatuse sisu ja vajadust;
   2) muudatuse mõju projekti eesmärkidele ja kavandatud tulemustele;
   3) mõju projekti tegevustele ja ajakavale;
   4) mõju eelarvele ja muudele ressurssidele;
   5) mõju projekti partneritele, rahastamistingimuste täitmisele ja muudele kohustustele;
   6) muudatusega seotud olulisi riske, näiteks projekti teadusjulgeoleku-, teaduseetika-, teabekaitse- või andmekaitseriski;
   7) vajaduse korral muudatuse mõju projekti tulemuste rakendamisele ja teadmussiirdele.

3.4.7. Projekti pikendamist taotletakse juhul, kui muudatuse vajadus sõltub teise projekti, otsuse, hanke, loa või muu eeltingimuse täitumisest, kuid projekti eesmärgid ja kavandatud tulemused on jätkuvalt asjakohased ja saavutatavad, kuigi nende saavutamiseks on põhjendatult vaja lisaaega.

3.4.8. Pikendamise ettepanekus esitatakse lisaks projekti muutmise ettepanekule pikendamise põhjus, kavandatav uus lõpptähtaeg, täpsustatud etapid, eelarve ja ajakava.

3.4.9. Pikendamise ettepanek esitatakse esimesel võimalusel pärast pikendamise vajaduse ilmnemist ning üldjuhul vähemalt 30 kalendripäeva enne projekti lõpukuupäeva. Kui pikendamise taotlus esitatakse vähem kui 30 päeva enne projekti lõpukuupäeva, lisatakse taotlusele põhjendus.

3.4.10. Projekt võidakse enne kavandatud lõpptähtaega lõpetada, kui projekti jätkamine ei ole enam põhjendatud, võimalik või otstarbekas. Ennetähtaegse lõpetamise aluseks võivad olla:
   1) projekti eesmärkide või kavandatud tulemuste saavutamise muutumine ebarealistlikuks;
   2) projekti või selle tulemuse vajaduse äralangemine;
   3) projekti jätkamiseks vajalike rahaliste vahendite, inimvara või muude vahendite puudumine;

4) projekti elluviimiseks vajaliku pädevuse puudumine;
5) projekti tulemuste rakendamise võimaluse märgatav vähenemine või äralangemine;
6) tellija, rahastaja või partneri põhjendatud taotlus või projekti rahastamise lõppemine;
7) oluliste õiguslike, julgeoleku-, eetika- või muude piirangute ilmnemine;
8) muu arvestatav asjaolu, mille tõttu ei ole projekti jätkamine põhjendatud.

3.4.11. Projekti kavandatud ennetähtaegse lõpetamise ettepanek esitatakse üldjuhul vähemalt 30 kalendripäeva enne kavandatava muudatuse jõustumist. Kui muudatuse vajadus tuleneb ettenägematutest asjaoludest, esitatakse ettepanek esimesel võimalusel pärast muudatuse vajaduse ilmnemist.

3.4.12. Teadus- ja arendustegevuse töögrupp hindab muudatuse põhjendatust, selle mõju projekti eesmärkide saavutamisele ja projekti jätkamise otstarbekust ning kujundab seisukoha muudatuse heakskiitmiseks, täiendamiseks või tagasilükkamiseks.

3.4.13. Töögrupp esitab põhjendatud ettepaneku teadus- ja arendusprorektorile. Kui muudatus on seotud rahaliste kohustustega, esitab teadus- ja arendusprorektor põhjendatud ettepaneku KVA ülemale otsustamiseks.

3.4.14. Ennetähtaegse lõpetamise ettepanekus hinnatakse projekti seniseid tulemusi, täitmata kohustusi, finantsseisu, lõpetamisega kaasnevaid rahalisi või muid kohustusi, partneritega seotud kohustusi ning olemasolevate tulemuste säilitamise, üleandmise ja võimaliku edasise kasutamise vajadust.

3.4.15. Enne määratud tähtaega lõpetatava projekti kohta koostatakse lõpparuanne või muu projekti seniseid tegevusi, tulemusi, ressursikasutust ja täitmata kohustusi kajastav kokkuvõte.

3.4.16. Projektijuht korraldab enne projekti lõpetamist projekti käigus loodud tulemuste, andmete, dokumentatsiooni ning muu edasiseks kasutamiseks olulise teadmuse nõuetekohase üleandmise ja säilitamise.

3.4.17. Projekti muutmise, pikendamise ja ennetähtaegse lõpetamise otsused dokumenteeritakse teadus- ja arendustegevuse töögrupi koosoleku protokollides.

3.4.18. Otsuse alusel ajakohastab projektijuht vajaduse korral projekti kirjeldust, ajakava, eelarvet, riskihinnangut, teadmussiirde kavandamist ja muid projektiga seotud dokumente ning teavitab muudatusest asjaosalisi.

4. TEADMUSSIIRE JA TULEMUSTE RAKENDAMINE

4.1. Teadmussiire[1] Kaitseväes on kahesuunaline teadmusringlus, mille käigus suunatakse KVA teadus- ja arendustegevuse tulemused laiemasse ühiskondlikku ja/või praktilisse kasutusse ning samal ajal tuuakse Kaitseväe praktilisest tegevusest, õppetööst ja võimearendusest saadud teadmised, kogemused ja arenguvajadus tagasi teadus- ja arendustegevuse kavandamisse ja edasisse arendustegevusse. Teadmussiire toetab teadusmõjukuse kasvu Kaitseväe arengus ja arenguvajadusest lähtuvate uurimissuundade kujundamist.

4.2. Teadmussiirde peamised vahendid Kaitseväes on teadus- ja arendusprojektid. Teadmussiirde eesmärk on tagada projektides loodud teadmiste, oskuste, lahenduste ja muude tulemuste jõudmine nende potentsiaalsete kasutajateni ning võimalusel toetada tulemuste rakendamist Kaitseväe õppe-, teadus-, arendus- ja võimearendustegevuses.

4.3. Teadmussiirde viis valitakse lähtudes projekti tulemuste potentsiaalsest kasutajast, eesmärgist ja väljundist. Teadmussiire võib toimuda muu hulgas:

1) projekti tulemuste üleandmise ja kasutuselevõtu kaudu Kaitseväe võimearenduses;
2) projekti tulemuste ühiskonnale tutvustamise ja ühiskondlikus diskussioonis osalemise kaudu;

[1] Siinses korras kasutatakse Kaitseväe teadus- ja arendustegevuse korralduse eripäradest lähtuvat kohandatud definitsiooni. Vt seaduses määratud teadmussiirde definitsiooni lisas 1.

3) uue või täiustatud lahenduse, meetodi, protsessi, tehnoloogia, prototüübi või muu rakenduse katsetamise ja kasutuselevõtuga;
4) tulemuste rakendamise kaudu taseme- ja täiendusõppes, õppekavades, -materjalides või -metoodikas;
5) tulemuste kasutamise kaudu planeerimises, otsustamises, juhendites, kordades, kontseptsioonides või muudes tegevust suunavates dokumentides;
6) tulemuste edasiarendamise kaudu järgmistes teadus- ja arendusprojektides;
7) tulemuste, andmete, meetodite või oskusteabe üleandmisega koostööpartneritele;
8) intellektuaalomandi kaitse, litsentsimise, kommertsialiseerimise või muu tulemuse olemusele sobiva rakendusviisiga;
9) publikatsioonide, raportite, koolituste, seminaride, töötubade või muude teadmuse vahendamise vormide kaudu, kui need toetavad tulemuse jõudmist selle kasutajani.

4.4. Rakendamisele suunatud projekti puhul määratakse projekti kavandamisel tulemuse potentsiaalne kasutaja ja kasusaajad või tulemuse edasise rakendamise eest vastutav pool, kes kaasatakse asjakohases ulatuses projekti kavandamisse, tulemuste hindamisse ja/või kasutuselevõttu. Rakendamisele suunatud projekti puhul määratakse projekti kavandamisel:
1) tulemuste eeldatav(ad) rakendusvaldkon(na)d;
2) tulemuste üleandmise, kasutuselevõtu või edasiarendamise peamised viisid;
3) tulemuste rakendamist mõjutavad olulised piirangud ja eeldused;
4) vajadusel tulemuse edasise rakendamise eest vastutav pool.

4.5. Kui projekti tulemuse rakendamine eeldab katsetamist, valideerimist või kasutuskeskkonnaga kohandamist, kavandatakse teadmussiirde osana võimaluse korral ka vastavad tegevused ning kaasatakse tulemuse potentsiaalsed kasutajad.

4.6. Teadmussiirde korraldamisel arvestatakse salastatud teabe kaitse ning juurdepääsupiiranguga, asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabe kaitse, intellektuaalomandi, andmekaitse, teaduseetika ja muude projektile kohanduvate nõuetega.

4.7. Teabe avaldamise piirang ei välista teadmussiiret. Juurdepääsupiiranguga või salastatud teabe tulemuste puhul korraldatakse teadmussiire selleks õigustatud kasutajatele kohaste turvaliste ja nõuetele vastavate kanalite ja menetluste kaudu.

4.8. Projektijuht kajastab projekti tegevusaruandes teadmussiirde ja tulemuste rakendamise hetkeseisu ning vajaduse korral toob välja rakendamist takistavad asjaolud ja kavandatud täiendused ja lisategevused.

4.9. Projekti lõpparuandes kajastatakse vähemalt järgmisi aspekte:
1) millised projekti tulemused on rakendamiseks või edasiseks kasutamiseks sobivad;
2) kellele tulemused üle anti või kellele need on suunatud;
3) millisel viisil toimus tulemuste teadmussiire;
4) kas ja kuidas on tulemused kasutusele võetud;
5) millised tegevused on tulemuste edasiseks rakendamiseks, arendamiseks või ühiskondlikuks teadvustamiseks vajalikud.

4.10. Kui projekti tulemuse rakendamine jätkub pärast projekti lõppemist, kirjeldatakse lõpparuandes kavandatud rakendustegevusi ja määratakse nende eest vastutav üksus või isik.

4.11. Teadus- ja arendustegevuse töögrupp hindab projekti tulemuste rakendamise või teadmussiirde järelseire vajadust. Järelseire käigus hinnatakse, kas ja mil määral on projekti tulemused kasutusele võetud ning millised edasised tegevused on tulemuste tõhusamaks rakendamiseks vajalikud. Järelseire tulemuste põhjal tehakse arendus- või parandussoovitusi edaspidiseks teadmussiirde või projektide tulemuste rakendamise kavandamiseks.

5. TEADUSÜRITUSED

Teadusüritusi korraldatakse teadus- ja arendustegevuse või õppe- ja kasvatustegevuse edendamiseks KVA-s, samuti teadus- ja arendusprojektide raames. Teadusüritused on võimaluse korral avatud kuulajaskonnaga. Koostöös teiste kõrgkoolide ja teadusasutustega ellu viidavate teadusürituste korraldamisel järgitakse siinset dokumenti ning rahastamisküsimused lepitakse koostööpartneritega kokku eraldi.
Teadusüritused võivad olla konverents, seminar, töötuba, ekspertide kohtumised, teadusfestivalid või muud üritused, mis aitavad edendada teadustööd, teadmussiiret või teadustöö populariseerimist.

5.1. Teadusürituste planeerimine

5.1.1. Teadusürituse planeerimise eest vastutavad teadus- ja arendustegevuse kohustusega KVA allüksused.
5.1.2. Teadusürituste korraldamiseks vajalik info ressursside ja muude toetuse vajaduste kohta edastatakse KVA staabile iga-aastase eelarve planeerimise või pikemaajaliste projektide puhul KMAK planeerimise käigus.
5.1.3. Teadusürituse planeerimisel koostab peakorraldaja teadusürituse korraldamise käsu koos lisadega, mille kinnitab KVA ülem. Käsu juurde kuuluvad järgmised lisad:
1) ajakava;
2) haldus ja teenindus;
3) ürituse lühitutvustus;
4) meedia- ja teavitusplaan (vajadusel);
5) eelarve.

5.2. Teadusürituste korraldamine

5.2.1. Teadusürituse korraldamise eest kannab hoolt KVA vastava teadus- ja arendustegevuse valdkonna eest vastutav allüksus ja selle määratud peakorraldaja, kelle ülesanded on järgmised:
1) esinejate leidmine;
2) ürituse lühitutvustuse koostamine ja info andmine pressiteate jaoks;
3) ürituse ajakava koostamine;
4) ürituse elluviimine ja sellele järgnev aruandlus.
5.2.2. Teadusürituste elluviimisel toetavad KVA teadus- ja arendustegevuse kohustusega allüksust KVA staabi jaoskonnad, lähtudes korraldajate juhistest.

6. TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUSE RAHASTAMINE

KVA teadus- ja arendustegevuse rahastamine võib toimuda nii Kaitseministeeriumi valitsemisala sisestest kui ka välistest allikatest: Kaitseväe eelarve, Kaitseministeeriumi erinevad rahastusprogrammid, Eesti Teadusagentuuri grandid ning NATO ja Euroopa Liidu fondid. Kaitseministeeriumi valitsemisala rahastusmeetmed, sealhulgas Kaitseväe eelarve, on eelkõige mõeldud võimearendust toetavate projektide rahastamiseks. Kaitseväe võimearendusega vahetult mitte seotud projektidele taotletakse rahastust üldjuhul Kaitseministeeriumi valitsemisala välistest rahastusmeetmetest. Neile meetmetele kandideerimiseks ning positiivse rahastamisotsuse tõenäosuse suurendamiseks on KVA struktuuriüksustel ja teadlastel soovitatav moodustada konsortsiume partneritega teistest ülikoolidest ja teadusasutustest. Välistele rahastamisallikatele kandideerimise eeldus on, et projekt on saanud KVA teadus- ja arendustegevuse töögrupi heakskiidu.

Teadus- ja arendusprojektide koostamise etapis nõustab teadus- ja arendustegevuse ostujuht projekti algatajaid sobivaima rahastamisallika valikul ning hindab, kas projekt on finantseeritav Kaitseministeeriumi valitsemisala vahenditest.

6.1. Kaitseministeeriumi valitsemisala välised rahastusmeetmed

Kaitseministeeriumi valitsemisala väliste rahastusprogrammidega on projektijuhtidel võimalik tutvuda Eesti Teadusagentuuri kodulehel. Välisrahastuse puhul lähtub eelarve planeerimine ja aruandlus iga programmi juhistest ja eelarve korraldusest, olles siiski kooskõlas Kaitseväe tavade ja kordadega. Kaitseministeeriumi valitsemisala väliste meetmete kasutamisel nõustavad projektijuhte eelarve koostamisel ja aruandluses teadus- ja arendustegevuse ostujuht ning teadus- ja arendustegevuse finantsplaneerija.

6.2. Kaitseväe eelarve ja Kaitseministeeriumi lisarahastuse planeerimine

Teadus- ja arendusprojektide rahastustaotlusi Kaitseväe eelarvest saab esitada kogu aasta jooksul, kuid neid rahastatakse lähtudes KVA teadus- ja arendustegevuse eelarves olevatest vabadest vahenditest. Vabade vahendite olemasolu teemal nõustab projekti koostajaid teadus- ja arendustegevuse ostujuht, kuid rahastamisotsuse teeb kindla projekti kohta KVA ülem teadus- ja arendustegevuse töögrupi soovitusel. Kaitseministeeriumi lisarahastusele saab kandideerida kord aastas. Informatsioon kandideerimistingimuste ja rahaliste vahendite mahu kohta tehakse teatavaks KVA siseveebis pärast Kaitseministeeriumi määratud tingimuste selgumist. Kaitseväe eelarvest ja Kaitseministeeriumi lisavahenditest rahastuse saanud projektide eelarve planeerimisel lähtutakse lisas 10 esitatud vormist.

6.3. Aruandlus

Iga uue eelarveperioodi alguses jaanuaris korraldavad teadus- ja arendustegevuse ostujuht ja finantsplaneerija projektijuhtidele infotunni kulude tegemise ja eelarve korralduse kohta. Projektijuht vastutab, et projekti kulud tehakse lähtudes kinnitatud eelarvest, projekti kirjeldusest ja arvestades ajaliselt eelarveperioodi.

Finantsplaneerija esitab projektijuhile eelarve täitmise kohta igal kuul kuluaruande. Projektijuht kontrollib tehtud kulude sisu ja vastavust plaanile ning esitab vajaduse korral kuluprognoosi.

Kuluvajaduste muutumise korral on projektijuhil võimalik kord kvartalis (kvartali esimesel kuul) esitada finantsplaneerijale eelarve muudatuste vajadus.

7. TEADUSE JA ÕPPETEGEVUSE LÕIMING

Teaduse ja õppe-kasvatustöö lõiming tähendab:

1) uurimistulemuste kasutamist õppetöös;
2) uurimise tulemusena valmivaid õppematerjale ja nende kasutamist õppetöös;
3) uurimistöö tulemusel õppeainete sisulist arendamist;
4) õppurite kaasatust teadus- ja arendustegevusse (lõpu- ja magistritööd, uurimisprojektide tegevustesse panustamine ning tulemuste tutvustamine teadusüritustel või avalikkuse teavitamise üritustel);
5) õppetöös uurimusliku õppe meetodite ja võtete kasutamist (küsimustele ja ülesannetele üles ehitatud õppetöö, probleemi kohta küsimuste esitamine ja tõendavate või ümber lükkavate infoallikate leidmine, info tõepärasuse ja usaldusväärsuse hindamine, andmete kogumise harjutused, matke, tehnoloogia ja eksperimentide teaduspõhine kasutus jm).

Õppurite uurimistööde (lõpu-, magistritööd) puhul lähtutakse KVA uurimistööde korrast[2].

Teadus- ja arendustegevuse ning õppetegevuse lõimimisel lähtutakse KVA teadus- ja arendustegevuse strateegias sätestatud põhimõtetest. Lõimingut kavandatakse ja rakendatakse üldiselt teadus- ja arendustegevuse, sealhulgas teadus- ja arendusprojektide, õppekavade ja õppeainete arendamisel ning õppurite uurimistöö korraldamisel.

[2] 12.10.2026 on lingil viidatud dokument muutmisel. Uue dokumendi kinnitamisel korrigeeritakse linki.

7.1. Lõimingu elluviimisel on ülesanded järgmised.

7.1.1. Õppetöö ülesandega allüksuse ülem:

1) tagab koostöös õppe eest vastutavate isikute ja õpetava personaliga oma vastutusvaldkonnas teadus- ja arendustegevuse ning õppetegevuse lõimingu kavandamise ja elluviimise;
2) tagab asjakohaste teadus- ja arendustegevuse tulemuste õppetöös rakendamise võimaluse hindamise;
3) analüüsib vähemalt kord aastas sisehindamise käigus teadus- ja arendustegevuse ja õppetegevuse lõimingu toimimist ning kavandab analüüsi tulemuste põhjal vajaduse korral muudatused ja täiendused;
4) jälgib kavandatud täienduste ja muudatuste elluviimist ja arvestab nende tulemusi järgmise perioodi tegevuste kavandamisel.

7.1.2. Õpetav personal:

1) panustab teadus- ja arendustegevuse ning õppetegevuse lõimingusse oma ametikoha ülesannete ja pädevuse piires;
2) rakendab õppetöös oma valdkonna asjakohaseid teadus- ja arendustegevuse tulemusi ning teaduspõhist teadmust;
3) osaleb võimaluse ja vajaduse korral teadus- ja arendustegevuses ning õppurite uurimistööde juhendamises;
4) kaasab võimaluse korral õppureid teadus- ja arendustegevusse;
5) toob õppetööst, õppurite uurimistööst ning erialasest praktikast esile teadus- ja arendustegevuses käsitlemist vajavaid uurimis- ja arendusvajadusi.

7.1.3. Teadus- ja arendustegevuse ülesandega allüksuse ülem:

1) tagab oma vastutusvaldkonna teadus- ja arendustegevuse ning KVA õppetegevuse seoste kavandamise ja analüüsimise;
2) toetab teadus- ja arendustegevuse tulemuste õppetöös rakendamise võimaluste tuvastamist;
3) kavandab koostöös õppe eest vastutavate isikute ja õpetava personaliga asjakohased lõiminguga seotud tegevused ning jälgib nende elluviimist;
4) toetab õpetava personali ja õppurite kaasamist oma vastutusvaldkonna teadus- ja arendustegevusse;
5) tagab oma vastutusvaldkonna teadus- ja arendustegevuse plaanide ning teadus- ja arendustegevuse tulemuste kättesaadavuse õpetavale personalile, et luua eeltingimused teadus- ja arendustegevuse ja õppetöö lõimimiseks.

7.1.4. Teadus- ja arendustegevuse elluviijad ja projektijuhid:

1) hindavad teadus- ja arendustegevuse kavandamisel selle võimalikku seost KVA õppekavade ja -ainetega;
2) hindavad teadus- ja arendustegevuse tulemuste õppetöös kasutamise võimalusi ning teevad selleks koostööd õppe eest vastutavate isikute ja õpetava personaliga;
3) hindavad õppurite ja õpetava personali teadus- ja arendustegevusse kaasamise võimalusi;
4) arvestavad võimaluse korral teadus- ja arendustegevuse kavandamisel õppetööst ning praktikast lähtuvate uurimis- ja arendusvajadustega.

7.2. Teadus- ja arendustegevuse ja õppetegevuse lõimingu toimimist hindavad allüksused vähemalt kord aastas KVA sisehindamise osana teadus- ja arendustegevuse strateegias sätestatud põhimõtete ning hindamisaspektide alusel. Hindamisel lähtutakse asjakohastest olemasolevatest andmetest ning tõenditest teadus- ja arendustegevuse tulemuste õppes rakendamise, õpetava personali ja õppurite teadus- ja arendustegevuses osalemise ning õppe ja teadus- ja arendustegevuse vastastikuse sisulise seotuse kohta. Hindamise tulemuste alusel kavandatakse tegevusplaan ja vajadusel muudatused.

7.3. Teadus- ja arendustegevuse töögrupp analüüsib allüksuste teadus- ja arendustegevuse ning õppetegevuse lõimingu hindamise tulemusi teadus- ja arendustegevuse üldise tulemuslikkuse hindamise osana. Analüüsi tulemuse põhjal tehakse allüksustele ettepanekuid lõimingu parandamiseks.

8. TEADUSEETIKA, ISIKUANDMETE KAITSE, INTELLEKTUAALOMAND JA TEADUSJULGEOLEK

Teadus- ja arendustegevuse kavandamisel ja elluviimisel arvestatakse võimalike teaduseetika-, andmekaitse-, intellektuaalomandi- ja teadusjulgeolekuriskidega. Teadus- ja arendustegevuse kavandamisel ja elluviimisel järgitakse:

1) head teadustava ja valdkondlikke eetikanorme;
2) isikuandmete õiguspärase, eesmärgipärase, minimaalse ja turvalise töötlemise põhimõtteid[3];[4]
3) akadeemilise vabaduse[5] ja teadlase vastutuse põhimõtteid;
4) põhimõtet, mille järgi on teadus- ja arendustegevus võimalikult avatud[6] ning piiratud üksnes ulatuses, mis on vajalik isikute õiguste, intellektuaalomandi, lepinguliste kohustuste või julgeoleku kaitseks.

8.1. Teaduseetika

8.1.1. Teadus- ja arendustegevus peab olema õiglane, aus, usaldusväärne, läbipaistev, korratav, vastutustundlik ning austama uuringuga seotud isikute õigusi, väärikust ja autonoomiat.

8.1.2. KVA lähtub teadus- ja arendustegevuses osalevate isikute kohtlemisel võrdse kohtlemise põhimõttest ega diskrimineeri kedagi rahvuse, rassi, nahavärvuse, soo, keele, päritolu, usutunnistuse, poliitiliste või muude veendumuste, samuti varalise ja sotsiaalse seisundi või muude asjaolude tõttu.

8.1.3. Teadus- ja arendustegevuse elluviija (nii uurija kui ka projektis osaleja) vastutab oma töö teadusliku kvaliteedi, sh meetodite sobivuse, andmete usaldusväärsuse ja esitatud järelduste põhjendatuse eest.

8.1.4. Inimestega seotud uuringus peab olema selgelt põhjendatud teaduslik või ühiskondlik eesmärk ja eeldatav kasu. Uuringu kavandamisel tuleb hinnata nii oodatavat kasu kui ka võimalikke riske ja koormust, vähendades viimaseid mõistlikult saavutatava miinimumini.

8.1.5. Projektijuht hindab enne uuringu alustamist eetikakomitee või muu pädeva asutuse hinnangu vajadust. Kui hinnang on nõutav, ei alustata hinnatavat tegevust enne loa saamist.

8.1.6. Kui eetikakomitee hinnangu vajadus ei ole selge, küsib projektijuht enne projekti alustamist seisukohta teadus- ja arendusprorektorilt.

8.1.7. Kaitseväe teenistuja, ajateenija, reservväelase või teiste Kaitseväega seotud isikute kaasamisel tuleb tagada hindamise sõltumatus ning vältida huvide või võimusuhete konflikti.

8.1.8. Kohustuslikus tegevuses kogutavate andmete kasutamine teadusuuringuks peab olema kooskõlas teaduseetika nõuetega.

8.1.9. Teaduseetika rikkumise kahtlusest teavitatakse KVA-d teenindavat õigusnõunikku. Teatamiseks kasutatakse vahetust käsuliinist sõltumatut kanalit.

8.1.10. Teaduseetika rikkumise kahtluse uurimiseks moodustatakse õigusnõuniku ettepanekul komisjon, mille koosseisu kinnitab teadus- ja arendusprorektor.

8.1.11. Teaduseetika rikkumise kahtluse komisjoni ülesanne on menetleda võimalikke teaduseetika rikkumise kahtlusi ning anda neile sõltumatu ja erapooletu hinnang. Komisjonil on menetlemiseks õigus nõuda teavet ja dokumente ning kaasata eksperte. Komisjon esitab põhjendatud hinnangu rikkumise esinemise kohta, annab vajaduse korral soovitusi juhtumi lahendamiseks ning võib teha

[3] Isikuandmete töötlemise ja kaitse kord Kaitseväes. Kaitseväe juhataja 26.02.2019 käskkiri nr 52. Isikuandmete kaitse seadus. RT I, 30.06.2026, 52.
[4] IKÜM art 4 p 1
[5] Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne 2020. Viies, parandatud ja täiendatud väljaanne. Vt § 38.
[6] Vt Eesti Teadusagentuur. Teaduskultuur. Avatud teadus.

ettepanekuid KVA ülemale, teadus- ja arendusprorektorile või teistele asjasse puutuvatele üksustele või asutustele (nt Andmekaitse Inspektsioon, Kaitseväe andmekaitse).

8.1.12. Teaduseetika rikkumine hõlmab muu hulgas:
1) andmete või tulemuste väljamõtlemist;
2) andmete, meetodite või tulemuste põhjendamatut muutmist või varjamist;
3) plagiaati;
4) autorsuse või teadusliku panuse väärkajastamist;
5) andmete või uurimismaterjali loata kasutamist või hävitamist[7];
6) huvide konflikti varjamist;
7) eetikakomitee hinnangu, andmekaitsenõuete või uuringuprotokolli teadlikku rikkumist;
8) rikkumisest teatanud või menetluses osalenud isiku survestamist või kahjustamist;
9) muud head teadustava oluliselt rikkuvat tegevust.

8.1.13. Pärast asutusesisese menetluse lõppu võib taotleda teaduseetika väärkäitumise juhtumite menetlemise komisjonilt teisest hinnangut seaduses sätestatud korras.

8.2. Isikuandmete kaitse

8.2.1. Isikuandmete töötlemisel lähtutakse isikuandmete kaitse üldmäärusest, isikuandmete kaitse seadusest, Kaitseväes kehtivast isikuandmete töötlemise ja kaitse korrast ning muudest asjakohastest nõuetest.

8.2.2. Isikuandmeid või muud tundlikku uurimismaterjali kasutava projekti puhul dokumenteeritakse enne andmete kasutamist vähemalt töötlemise eesmärk ja õiguslik alus, andmetele juurdepääs, säilitamine, edastamine ja projekti lõppemisel andmetega tehtavad toimingud.

8.2.3. Isikuandmeid ja muud tundlikku uurimismaterjali töödeldakse üksnes Kaitseväe lubatud infosüsteemides, seadmetes ja teenustes. Nende sisestamine heaks kiitmata pilve-, tehisaru-, transkriptsiooni- või muudesse välistesse teenustesse ei ole lubatud[8].

8.2.4. Teadusandmed tehakse avalikult kättesaadavaks üksnes juhul, kui need on piisavalt anonüümitud ning avaldamine ei kahjusta isikute õigusi, Kaitseväe julgeolekut, lepingulisi kohustusi ega intellektuaalomandit.

8.3. Intellektuaalomand

8.3.1. Teadus- ja arendustegevuses loodava või loodud intellektuaalomandi objektide puhul (nt leiutised, teosed, tarkvara, andmekogud) määratakse õigused ja kasutamine kindlaks õigusaktide, lepingute ja Kaitseväes kehtivate intellektuaalomandi käsitlemise põhimõtete alusel.

8.3.2. Enne projekti alustamist määratakse vajaduse korral kindlaks projektis kasutatava olemasoleva intellektuaalomandi kasutamise tingimused ning projekti käigus loodava intellektuaalomandi õiguste kuuluvus ja kasutamispõhimõtted.

8.4. Teadusjulgeolek

8.4.1. Teadusjulgeoleku puhul rakendatakse üldjuhul samu teabejulgeoleku nõudeid, mis Kaitseväes üldiselt[9], austades teadusvabadust ning lähtudes põhimõttest, et teadustegevus on võimalikult avatud ja piiratud üksnes vajalikus ulatuses. Oluline

[7] KV asjaajamiskorra punktid 23.23 ja 23.24, Kaitseväe juhataja 03.09.2026 käskkiri nr 136.
[8] IKT eeskirja punktid 4.3.4 (Kaitseministeeriumi kantsleri 06.05.2026 käskkiri nr 1-3/26/67)
[9] Täiendav info ja kontaktid Kaitseväe julgeoleku teabelehe: https://kv.mil.intra/julgeolek/SitePages/Teabejulgeolek.aspx

on neid julgeolu nõudeid kommunikeerida, jõustada ja kontrollida, sh partnerasutustel.

8.4.2. Teadusjulgeolek tagatakse teadus- ja arendustegevusega seotud riskide varajase tuvastamise, hindamise ja maandamise kaudu. Esmase riskihindamise teeb lisas 11 esitatud eelhindamise küsimustiku alusel projektijuht või uurimisrühm.

8.4.3. Suurema teadusjulgeolekuriskiga projektiks loetakse teadus- ja arendusprojekt, mille sisu, partnerid, rahastamine, kasutatavad andmed või tehnoloogia, juurdepääsuvajadus või tulemuste võimalik kasutamine võivad kaasa tuua olulise ohu Eesti Vabariigi, Kaitseväe või partnerite julgeolekule. Sel juhul koostatakse enne projekti tegevustega alustamist dokumenteeritud riskihinnang, kaasates juhtumipõhiselt teisi Kaitseväe struktuuriüksusi või riigiasutusi, ning määratakse riskide maandamiseks vajalikud meetmed.

8.4.4. Kui projekt vajab olulisi muudatusi, vaadatakse riskihinnang eelhindamise vormi alusel üle.